

Ministerstvo financií SR

Usmernenie č.: 1/2008-U

Aktualizácia č.: verzia 2.0

Vecné zameranie: **Usmernenie k ukončeniu pomoci z Kohézneho fondu a ISPA/Kohézneho fondu na programové obdobie 2004 – 2006**

Vydáva: Odbor koordinácie finančného riadenia, Sekcia európskych a medzinárodných záležitostí Ministerstva financií SR
v spolupráci so: Sekciou auditu a kontroly MF SR, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR a Najvyšším kontrolným úradom SR

Určené pre: platobný orgán, orgán zodpovedný za overovanie podľa článku 9 nariadenia Európskej komisie (ES) č. 1386/2002, riadiaci orgán, sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom, platobnú jednotku, konečného prijímateľa

Počet príloh: 6

Dátum vydania: 09.06.2010

Dátum účinnosti: 14.06.2010

Schválila:

.....
Mgr. Marcela Zubriczká
generálna riaditeľka sekcie európskych a medzinárodných záležitostí

ÚVOD3

1	Subjekty a ich povinnosti spojené s ukončením pomoci v programovom období 2004 - 2006	4
1.1	Konečný prijímateľ	4
1.2	Riadiaci orgán	4
1.3	Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom	4
1.4	Platobná jednotka	5
1.5	Platobný orgán	6
1.6	Orgán zodpovedný za overovanie podľa čl. 9 nariadenia Komisie (ES) č. 1386/2002	6
1.7	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky	6
2	Informačné a finančné toky k ukončeniu pomoci pre projekty/finančné memorandá realizované v rámci Kohézneho fondu a ISPA/Kohézneho fondu v programovom období 2004 – 2006	7
2.1	Základné podmienky pre finančné ukončenie pomoci z Kohézneho fondu a ISPA/Kohézneho fondu v programovom období 2004 – 2006	7
2.1.1	Oprávnenosť výdavkov	7
2.1.2	Neukončené, resp. nefunkčné projekty	7
2.1.3	Termíny na spracovanie záverečných žiadostí o platbu/úhradu faktúry na všetkých úrovniach finančného riadenia	7
2.1.4	Používanie mien vo vzťahu ku konverzii na menu EUR pri projektoch Kohézneho fondu	8
3	Zabezpečenie finančných prostriedkov v štátnom rozpočte	8
3.1	Zabezpečenie finančných prostriedkov na predfinancovanie záverečnej platby z Európskej komisie	8
3.2	Krytie kurzových strát konečných prijímateľov v sektore životného prostredia pre projekty Kohézneho fondu	9
3.3	Použitie úrokov vzniknutých na mimorozpočtových účtoch	9
4	Informačné toky v prípade výdavkov nad rámec Finančného memoranda (v prípade projektov ISPA/KF) / Rozhodnutia EK (v prípade projektov KF)	10
4.1	V momente predloženia žiadosti o záverečnú platbu na EK výška nezrovnalosti nie je známa	10
4.2	V momente predloženia žiadosti o záverečnú platbu na EK je známa výška nezrovnalosti, avšak táto nebola vysporiadaná	10
4.3	V momente predloženia žiadosti o záverečnú platbu na EK je známa výška nezrovnalosti a táto bola vysporiadaná	11
5	Nezrovnalosti	11
5.1	Projekty pozastavené z dôvodu prebiehajúceho správneho/súdneho konania	11
5.2	Oznamovanie nezrovnalostí	12
5.3	Opravy financovania a vrátenie finančných prostriedkov	12
6	Vzťah voči Európskej komisii	14
6.1	Podmienky realizácie záverečnej platby z Európskej komisie	14
6.1.1	Žiadosť o záverečnú platbu na Európsku komisiu	14
6.1.2	Záverečná správa o implementácii projektu/finančného memoranda	14
6.2	Vyhlásenie o ukončení pomoci	15
	Zoznam skratiek	15
	Zoznam príloh	16

ÚVOD

Platobný orgán má v zmysle Konceptie systému finančného riadenia Kohézneho fondu a v zmysle Konceptie systému finančného riadenia ISPA/Kohézny fond v podmienkach Slovenskej republiky v kompetencii vydávanie usmernení k finančnému riadeniu Kohézneho fondu a ISPA/Kohézneho fondu.

Usmernenie svojím obsahom vychádza z potreby upresnenia a doplnenia platných materiálov a uznesení, a to najmä Konceptie systému finančného riadenia Kohézneho fondu a Usmernenia MF SR č. 2/2006 k nezrovnalostiam v rámci finančného riadenia predvstupových a povstupových fondov EÚ a ostatných finančných nástrojov v súvislosti s ukončením pomoci z Kohézneho fondu a ISPA/Kohézneho fondu pre programové obdobie 2004 – 2006.

Predmetné usmernenie vychádza z nariadenia Európskej komisie (ES) č. 1386/2002, nariadenia Rady (ES) č. 1164/1994, Nariadenia EK (ES) č. 16/2003, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá realizácie Nariadenia Rady (ES) č. 1164/1994 ohľadne oprávnenosti výdavkov v kontexte opatrení čiastočne financovaných z Kohézneho fondu a Usmernenia týkajúceho sa ukončenia projektov Kohézneho fondu a bývalých projektov ISPA 2002 – 2006 (COCOF 08/0022/00-SK).

Cieľom aktualizácie č. 2.0 tohto usmernenia je:

- úprava a doplnenie povinností pre subjekty zapojené do procesu ukončovania pomoci v programovom období 2004 – 2006 súvisiacich s problematikou nezrovnalostí a finančného vysporiadania;
- aktualizácia v časti 2.1 Základné podmienky pre finančné ukončenie pomoci z Kohézneho fondu a ISPA/Kohézneho fondu v programovom období 2004 -2006; v časti 3.2 Krytie kurzových strát konečných prijímateľov v sektore životného prostredia pre projekty Kohézneho fondu; v časti 3.3 Použitie úrokov vzniknutých na mimorozpočtových účtoch; v časti 5 Nezrovnalosti;
- aktualizácia prílohy č. 1, doplnenie nových príloh s poradovým číslom 2 (2a, 2b, 2c) 3, 4, 5 a 6;
- doplnenie novej časti 4, ktorá stanovuje postup pri deklarovaní výdavkov nad rámec finančného memoranda, rozhodnutia EK, resp. v prípade projektov Kohézneho fondu v sektore životného prostredia nad rámec výmenného kurzu 38 SKK/EUR a s tým súvisiacia úprava ostatných častí usmernenia;

V usmernení sú definované povinnosti všetkých subjektov zapojených do implementácie Kohézneho fondu a ISPA/Kohézneho fondu, postupnosť krokov, ktoré majú vykonať a termíny vo väzbe na uzatvorenie pomoci v programovom období 2004 – 2006.

Úlohou platobného orgánu, platobnej jednotky, sekcie auditu a kontroly MF SR, jednotlivých riadiacich orgánov a sprostredkovateľských orgánov pod riadiacimi orgánmi je prispôsobiť a jasne špecifikovať usmernenie na svoje špecifické podmienky, pričom uvedené usmernenie je potrebné chápať ako stanovenie minimálnych požiadaviek a je možné pristúpiť k prísnejším pravidlám zo strany jednotlivých orgánov. Následne je potrebné vykonať úpravu, resp. doplnenie príslušných dokumentov, vrátane svojho vnútorného manuálu a zabezpečiť informovanosť smerom ku konečným prijímateľom.

1 Subjekty a ich povinnosti spojené s ukončením pomoci v programovom období 2004 - 2006

1.1 Konečný prijímateľ

Konečný prijímateľ (ďalej aj „KP“) je v súvislosti s ukončením pomoci v programovom období 2004 - 2006 povinný:

- a) ukončiť, resp. zabezpečiť ukončenie finančnej realizácie projektu/finančného memoranda a splniť podmienky vyplývajúce zo zmluvy o poskytnutí finančného príspevku a implementácii projektu Kohézneho fondu/zmluvy o financovaní;
- b) predložiť na riadiaci orgán/sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom záverečnú žiadosť o platbu, resp. posledné zúčtovanie predfinancovania vrátane požadovanej dokumentácie, poslednú žiadosť o platbu pre projekty ISPA/KF;
- c) vrátiť finančné prostriedky v prípade, ak:
  - nevyčerpal prostriedky Európskej únie (ďalej aj "EÚ") a spolufinancovania zo štátneho rozpočtu poskytnuté formou predfinancovania;
  - porušil povinnosti stanovené v zmluve s konečným prijímateľom (najmä nezrovnalosť alebo porušenie finančnej disciplíny vo väzbe na vznik nezrovnalosti) a iných obdobných prípadoch;
- d) zabezpečiť uchovanie účtovnej a inej podpornej dokumentácie súvisiacej s projektom/finančným memorandom v súlade so zmluvou s konečným prijímateľom.

1.2 Riadiaci orgán

Riadiaci orgán (ďalej aj „RO“) je v súvislosti s ukončením pomoci z Kohézneho fondu a ISPA/Kohézneho fondu povinný (ďalej aj „KF a ISPA/KF“):

- a) predložiť v spolupráci so SORO do 4 mesiacov od ukončenia projektu finálnu verziu záverečnej správy o implementácii projektu/finančného memoranda na platobný orgán za účelom jej odoslania na Európsku komisiu;
- b) následne v zmysle ustanovenia článku F(4) Prílohy II nariadenia Rady (ES) č. 1164/1994 predložiť záverečnú správu o implementácii Európskej komisii prostredníctvom platobného orgánu do šiestich mesiacov po ukončení projektu po ich schválení Monitorovacím výborom pre Kohézny fond;
- c) dodatočne overiť verejné obstarávanie pri projektoch ISPA/KF a KF v procese ukončovania (RO pre KF - samostatné oddelenie kontroly riadenia programov v spolupráci so sprostredkovateľským orgánom pod riadiacim orgánom (MŽP SR a MDPT SR) a následne zaslať správu so spätného overenia verejného obstarávania spolu so stanoviskom k splneniu podmienok na priame zadávanie dodatočných prác/služieb v súlade s pravidlami verejného obstarávania týchto projektov platobnému orgánu a Najvyššiemu kontrolnému úradu SR do 4 mesiacov od dátumu ukončenia projektu. **Na základe správy so spätného overenia verejného obstarávania je riadiaci orgán pred predložením záverečnej žiadosti o platbu na EK povinný predložiť správu o zistení nezrovnalosti, žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov a oznámenie o vrátení finančných prostriedkov v zmysle stanovených postupov, pričom platobný orgán na základe týchto dokladov po ich vysporiadaní odpočíta neoprávnené výdavky z výkazu výdavkov.** Správa so spätného overenia bude zahrnutá do Vyhlásenia o ukončení pomoci konkrétneho projektu KF a ISPA/KF vypracovanom Najvyšším kontrolným úradom SR, v tabuľke - Sumarizácia zistení všetkých kontrol a auditov, vykonaných kontrolnými orgánmi EÚ a SR počas trvania projektu KF a projektu ISPA/KF (príloha č. 1 tohto usmernenia);
- d) informovať Európsku komisiu a platobný orgán o správnych alebo súdnych konaniach pozastavujúcich realizáciu projektu vrátane predloženia návrhu možného riešenia pred konečným termínom oprávnenosti;
- e) aktualizovať všetky relevantné informácie v súlade s povinnosťami v zmysle Konceptie systému finančného riadenia Kohézneho fondu a Konceptie systému finančného riadenia ISPA/Kohézny fond a bezodkladne informovať platobný orgán.

1.3 Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom

Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom (ďalej aj „SORO“) je v súvislosti s ukončením pomoci z Kohézneho fondu a ISPA/Kohézneho fondu povinný:

- a) zosumarizovať a overiť podklady predložené konečným prijímateľom podľa čl. 4 nariadenia Európskej komisie (ES) č. 1386/2002, ktoré sú potrebné k schváleniu záverečnej žiadosti o platbu;
- b) predložiť na riadiaci orgán pre KF stanovisko k splneniu podmienok na priame zadávanie dodatočných prác/služieb v súlade s pravidlami verejného obstarávania pre potreby spätného overenia verejného obstarávania projektov KF a ISPA/KF v procese ukončovania;
- c) zabezpečiť pri systémových nezrovnalostiach prijatie opatrení na identifikáciu všetkých ostatných prípadov a zabezpečiť vykonanie potrebných nápravných opatrení a vhodných postupov na zamedzenie opakovaného výskytu nezrovnalostí;
- d) poskytnúť platobnému orgánu zoznam prípadov systémových nezrovnalostí a odhadované sumy príslušných výdavkov;
- e) zabezpečiť prijatie účinných postupov na vrátenie/vymáhanie nezrovnalostí a v prípade, ak nemožno sumu nezrovnalosti vymôcť späť v plnej výške informovať Európsku komisiu (ďalej aj „EK“) o sume a dôvodoch v osobitnej správe riadiaceho orgánu/sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom podľa článku 5 ods. 2 zmeneného a doplneného nariadenia Európskej komisie (ES) č. 1831/1994 predloženej platobnému orgánu;
- f) uistiť sa, že všetky nezrovnalosti (t.j. nezrovnalosti s finančným dopadom na štátny rozpočet SR, nezrovnalosti s finančným dopadom na rozpočet EÚ, nezrovnalosti bez finančného dopadu, systémové nezrovnalosti) boli **uspokojivo vyriešené**, t.j. boli vysporiadané a/alebo boli prijaté nápravné opatrenia na účinné odstránenie týchto nezrovnalostí a zistenia a odporúčania auditov plne implementované, pokiaľ ide o:
  - overovania vykonaného podľa článku 4 nariadenia Európskej komisie (ES) č. 1386/2002;
  - kontrol a systémových auditov vykonaných podľa článku 9 nariadenia Európskej komisie (ES) č. 1386/2002;
  - systémových auditov iných národných orgánov, Európskej komisie a Európskeho dvora audítorov;
- g) uistiť sa, že všetky zistenia/chyby/nezrovnalosti identifikované na základe kontroly podľa čl. 4 nariadenia Európskej komisie (ES) č. 1386/2002 boli uspokojivo vyriešené, najmä zistenia identifikované pri kontrole na mieste;

- h) prostredníctvom platobnej jednotky vyplatiť záverečnú platbu konečnému prijímateľovi, resp. dodávateľovi/zhotoviteľovi;
- i) v prípade:
  - Kohézneho fondu po zosúladení údajov o výške poskytnutého NFP z IT monitorovacieho systému (ďalej aj ITMS) a Informačného systému účtovania fondov (ďalej aj ISUF) v spolupráci s platobnou jednotkou zabezpečiť vrátenie finančných prostriedkov konečným prijímateľom, ukončiť realizáciu projektu v IT monitorovacom systéme a zároveň zabezpečiť kontrolu zadania povinných údajov k projektu v súlade s Usmernením RO CSF č. 2/2005 o zadávaní povinných údajov do monitorovacieho systému ITMS;
  - ISPA/Kohézneho fondu v spolupráci s platobnou jednotkou vysporiadať finančné vzťahy;
- j) vypracovať v spolupráci s platobnou jednotkou a predložiť platobnému orgánu v určenej lehote záverečné vyhlásenie o presnosti, správnosti a úplnosti údajov evidovaných k nezrovnalostiam a vysporiadaným finančným prostriedkom v systéme ITMS a ISUF na základe preukázaných dokumentov (príloha č. 2 tohto usmernenia) a zároveň o doplnení chýbajúcich údajov za nezrovnalosti a oznámenia o vrátení finančných prostriedkov vzťahujúcich sa k projektu, ktorý je v jeho kompetencii;
- k) zabezpečiť a uistiť sa, že všetky údaje k nezrovnalostiam a finančnému vysporiadaniu sú evidované v systéme ITMS a ISUF presne, správne a úplne;
- l) evidovať oznámenia o vrátení finančných prostriedkov zo strany konečného prijímateľa v ITMS pre projekty Kohézneho fondu;
- m) uzatvoriť a archivovať projektovú zložku projektu/finančného memoranda konečného prijímateľa, vrátane finančného vysporiadania a monitorovania po ukončení realizácie projektu v súlade s Konceptiou systému finančného riadenia;
- n) zabezpečiť vypracovanie (v zmysle ustanovenia článku F(4) Prílohy II nariadenia Rady (ES) č. 1164/1994) a do 4 mesiacov od ukončenia projektu predložiť finálnu verziu záverečnej správy o implementácii projektu/finančného memoranda na platobný orgán za účelom jej odoslania na Európsku komisiu. Správy musia byť vypracované v úzkej spolupráci s riadiacim orgánom;
- o) v prípade projektov ISPA/KF v lehote 15 kalendárnych dní po ukončení projektu predložiť v papierovej verzii platobnej jednotke **zoznam faktúr** obsahujúci výdavky nad rámec finančného memoranda schválené na úrovni SORO vo formáte stanovenom v prílohe č. 6 tohto usmernenia;
- p) v prípade projektov KF evidovať v ITMS výdavky nad rámec rozhodnutia EK (platí pre projekty KF v sektore dopravy), resp. výdavky vzniknuté nad rámec rozhodnutia EK prepočítané kurzom 38 SKK/EUR (platí pre projekty KF v sektore životného prostredia) vo formáte stanovenom v prílohe č. 6 tohto usmernenia, pričom uvedený **zoznam faktúr** bude aktualizovaný jedenkrát mesačne vždy ku koncu príslušného mesiaca. Eviduje sa vždy kumulatívny zoznam, t.j. predchádzajúci zoznam je aktualizovaný o výdavky realizované v poslednom mesiaci. Ak v rámci relevantného mesiaca nevznikli žiadne výdavky na úrovni KP, tento zoznam sa v ITMS neaktualizuje.
- q) v prípade projektov KF v lehote 15 kalendárnych dní po ukončení projektu predložiť v papierovej forme platobnej jednotke kumulatívny **zoznam faktúr** uvedený v odseku p);
- r) aktualizovať všetky relevantné informácie v súlade s povinnosťami v zmysle Konceptie systému finančného riadenia Kohézneho fondu a Konceptie systému finančného riadenia ISPA/Kohézny fond a bezodkladne informovať platobný orgán.

Vyššie uvedené povinnosti je sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom povinný vykonávať priebežne a pravidelne počas implementácie projektu/finančného memoranda.

1.4 Platobná jednotka

Platobná jednotka (ďalej aj „PJ“) je v súvislosti s ukončením pomoci z Kohézneho fondu a ISPA/Kohézneho fondu povinná:

- a) spracovať údaje v ITMS o vysporiadaní pohľadávok voči konečnému prijímateľovi na základe oznámenia o vrátení finančných prostriedkov, bankového výpisu a ELÚR pre projekty Kohézneho fondu;
- b) zostaviť v prípade:
  - Kohézneho fondu poslednú súhrnnú žiadosť o platbu a predložiť ju spolu s čiastkovým výkazom výdavkov na platobný orgán v stanovenom termíne;
  - ISPA/Kohézneho fondu žiadosť platobnej jednotky o platbu;
- c) po schválení príslušnej súhrnnej žiadosti o platbu/žiadosti platobnej jednotky o platbu platobným orgánom uhradiť záverečnú žiadosť o platbu konečným prijímateľom, resp. dodávateľom/zhotoviteľom;
- d) v spolupráci so sprostredkovateľským orgánom pod riadiacim orgánom sledovať limity rozpočtu projektu/finančného memoranda v súlade s rozhodnutím EK o poskytnutí pomoci;
- e) v prípade projektov Kohézneho fondu implementovaných v sektore životného prostredia v spolupráci so sprostredkovateľským orgánom pod riadiacim orgánom sledovať termín naplnenia limitov za zdroje Kohézneho fondu vo väzbe na krytie kurzových strát konečných prijímateľov;
- f) uistiť sa o vysporiadaní nezrovnalostí za všetky subjekty vedené v čiastkovej knihe dlžníkov;
- g) zabezpečiť a uistiť sa, že všetky údaje k nezrovnalostiam a finančnému vysporiadaniu sú evidované v systéme ITMS (platí len pre projekty Kohézneho fondu) a ISUF presne, správne a úplne;
- h) poskytnúť súčinnosť riadiacemu orgánu/sprostredkovateľskému orgánu pod riadiacim orgánom pri vypracovaní záverečného vyhlásenia o presnosti, správnosti a úplnosti údajov evidovaných k nezrovnalostiam a vysporiadaným finančným prostriedkom v systéme ITMS a ISUF na základe preukázaných dokumentov (príloha č. 2 tohto usmernenia);
- i) poskytnúť riadiacemu orgánu/sprostredkovateľskému orgánu pod riadiacim orgánom a platobnému **orgánu záverečný výkaz nezrovnalostí a vratiek s dopadom na štátny rozpočet SR** (príloha č. 3 tohto usmernenia);
- j) poskytnúť platobnému orgánu súhrnnú tabuľku knihy dlžníkov/výkazu nezrovnalostí a vratiek v súlade s čl. 7 nariadenia Európskej komisie (ES) č. 1386/2002;
- k) pri projektoch ISPA/KE, pri ktorých obdobie oprávnenosti v zmysle finančného memoranda vrátane jeho zmien uplynie po nadobudnutí účinnosti tohto usmernenia, v prípade výdavkov nad rámec finančného memoranda zasielať priebežne platobnému orgánu **v papierovej forme oznámenia o úhrade faktúry z vlastných zdrojov** konečného prijímateľa spolu **s kópiou prednej strany faktúry a bankovým výpisom**, preukazujúcim úhradu faktúry z vlastných zdrojov konečného prijímateľa a **s prehlásením o overení výdavkov**. **V prípade predfinancovania sa vyššie uvedené dokumenty predkladajú až potom, čo má platobná jednotka k dispozícii výpis z bankového účtu konečného prijímateľa potvrdzujúci úhradu**. Za výdavky nad rámec záväzku EK, v rámci ktorých PJ pred účinnosťou tohto

usmernenia priebežne nepredkladala na PO **prehlásenia o overení výdavkov a bankové výpisy** preukazujúce úhradu faktúr z vlastných zdrojov konečného prijímateľa, predkladá ich platobnému orgánu dodatočne, a to najneskôr do 31. júla 2010;

- l) v prípade projektov ISPA/KF predložiť platobnému orgánu v papierovej verzii **zoznam faktúr** k oprávneným výdavkom nad rámec finančného memoranda schválené na úrovni PJ vo formáte stanovenom v prílohe č. 6 tohto usmernenia, a to v lehote 30 kalendárnych dní po ukončení projektu. Ide o kumulatívny zoznam faktúr, ktorý obsahuje všetky výdavky nad rámec finančného memoranda realizované v rámci projektu,
- m) pri projektoch Kohézneho fondu, pri ktorých obdobie oprávnenosti v zmysle rozhodnutia EÚ uplynie po nadobudnutí účinnosti tohto usmernenia, v prípade výdavkov nad rámec rozhodnutia EK (platí pre projekty KF v sektore dopravy), resp. výdavkov vzniknutých nad rámec rozhodnutia EK prepočítaných kurzom 38 SKK/EUR (platí pre projekty KF v sektore životného prostredia) zasielať priebežne platobnému orgánu **v papierovej forme oznámenia o schválení žiadosti o platbu** konečného prijímateľa a **prehlásenie o overení výdavkov**. **V prípade predfinancovania vyššie uvedené dokumenty vychádzajú až zo schválenej žiadosti KP o zúčtovanie predfinancovania**. Za výdavky v sektore dopravy, ktoré SORO deklaroval PJ pred účinnosťou tohto usmernenia, PJ predkladá platobnému orgánu dodatočne **oznámenia o schválení žiadosti o platbu** konečného prijímateľa a **prehlásenia o overení výdavkov**, a to najneskôr do 31. júla 2010;
- n) v prípade projektov KF predložiť platobnému orgánu v papierovej verzii **zoznam faktúr** schválený na úrovni PJ vo formáte stanovenom v prílohe č. 6 tohto usmernenia, a to v lehote 30 kalendárnych dní po ukončení projektu. Ide o kumulatívny zoznam faktúr, ktorý obsahuje všetky výdavky nad rámec rozhodnutia EK (platí pre projekty KF v sektore dopravy), resp. výdavky vzniknuté nad rámec rozhodnutia EK prepočítané kurzom 38 SKK/EUR (platí pre projekty KF v sektore životného prostredia) realizované v rámci projektu,
- o) predložiť platobnému orgánu informáciu o výške vzniknutých úrokov v rámci jednotlivých finančných memoránd ISPA/Kohézneho fondu (podrobnosti viď. časť 3.3).

1.5 Platobný orgán

Platobný orgán (ďalej aj „PO“) je v súvislosti s ukončením pomoci z Kohézneho fondu a ISPA/Kohézneho fondu povinný:

- a) vykonať záverečnú certifikáciu výkazu výdavkov v rámci jednotlivých projektov/finančných memoránd;
- b) vypracovať a predložiť Európskej komisii záverečný výkaz knihy dlžníkov, t.j. záverečný výkaz nezrovnalostí a vratiek podľa článku 7 nariadenia Európskej komisie (ES) č. 1386/2002;
- c) uistiť sa o vysporiadaní nezrovnalostí s finančným dopadom na rozpočet EÚ za všetky subjekty vedené v knihe dlžníkov, t.j. výkaze nezrovnalostí a vratiek;
- d) na základe podkladov od príslušných platobných jednotiek vypracovať žiadosť o záverečnú platbu spolu s certifikovaným výkazom skutočne zaplatených výdavkov individuálne za každý projekt/finančné memorandum;
- e) po piatich rokoch po ukončení projektu ISPA/KF, resp. Kohézneho fondu uzatvoriť mimorozpočtové účty otvorené v ŠP na základe identifikovanej potreby (v prípade, ak nie sú v danom čase zrejme skutočnosti, ktoré by tomu bránili), pričom pri uzatváraní PO vyzve PJ o poskytnutie informácií potrebných v procese uzatvárania účtov;
- f) zaslať Európskej komisii záverečnú žiadosť o platbu, záverečný výkaz výdavkov, záverečné správy o implementácii prijaté od sprostredkovateľských orgánov pod riadiacimi orgánmi za jednotlivé projekty/finančné memorandá vrátane vyhlásenia o ukončení pomoci prijatého od Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky v termíne do 6 kalendárnych mesiacov od konečného dátumu pre oprávnenosť výdavkov stanovenom v príslušnom rozhodnutí Európskej komisie/finančnom memorande;
- g) informovať Európsku komisiu o úrokoch, spôsobe ich použitia a nevyčerpaných čiastkach ukončených projektov Kohézneho fondu a finančných memoránd ISPA/Kohézneho fondu;
- h) vrátiť Európskej komisii finančné prostriedky prijaté od konečného prijímateľa/prijemcu pomoci v rámci finančného vysporiadania nezrovnalostí od vyplatenia záverečnej žiadosti o platbu Európskou komisiou a informovať NKÚ SR o takýchto prípadoch ešte pred vrátením finančných prostriedkov Európskej komisii.

1.6 Orgán zodpovedný za overovanie podľa čl. 9 nariadenia Komisie (ES) č. 1386/2002

Orgán zodpovedný za overovanie podľa čl. 9 nariadenia Komisie (ES) č. 1386/2002 je v súvislosti s ukončením pomoci z Kohézneho fondu a ISPA/Kohézneho fondu povinný:

- a) vykonávať overovanie podľa čl. 9 nariadenia Komisie (ES) č. 1386/2002 na viacerých úrovniach implementácie projektov, zvyčajne na úrovni riadiaceho orgánu/sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom/platobnej jednotky/platobného orgánu a na úrovni konečných prijímateľov so zameraním na:
  - overenie dodržiavania pravidiel, predpisov a postupov pri používaní finančných prostriedkov;
  - overenie účinnosti riadiaceho a kontrolného systému v rozsahu kontrolovanej vzorky a overenie audit trailu;
  - kontrolu oprávnenosti použitia finančných prostriedkov;
- b) zosumarizovať výsledky kontrol a auditov a zhodnotiť, či bolo overených minimálne 15 % výdavkov v termíne najneskôr do 2 mesiacov po ukončení realizácie projektov;
- c) poskytnúť platobnému orgánu uistenie, že všetky chyby/nezrovnalosti boli uspokojivo vyriešené a zistenia a odporúčania auditov plne implementované;
- d) vypracovať a predložiť platobnému orgánu zoznam nevyriešených zistení/nezrovnalostí a zoznam otvorených auditov a kontrol s uvedením informácie o predpokladaných zisteniach/nezrovnalostiach a finančnom dopade na rozpočet EÚ podľa kódov projektov / kódov nezrovnalostí;
- e) informovať Najvyšší kontrolný úrad SR o výsledkoch overovania na základe jeho požiadavky.

1.7 Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky (ďalej aj „NKÚ SR“) v pozícii orgánu vydávajúceho vyhlásenia o ukončení pomoci je v súvislosti s ukončením pomoci z Kohézneho fondu a ISPA/Kohézneho fondu na programové obdobie 2004 – 2006 povinný:

- a) vykonať záverečné kontroly všetkých projektov Kohézneho fondu a finančných memoránd ISPA/Kohézneho fondu, ktorých doba realizácie skončila, s cieľom:

- preveriť riadiaci a kontrolný systém;
  - preveriť zistenia z kontrol, ktoré už boli vykonané;
  - vykonať vlastnú dokladovú kontrolu ďalšej vzorky projektov/finančných memoránd/platieb, ak to bude nevyhnutné;
  - spracovať súhrn zistení zo všetkých kontrol a auditov projektu, vykonaných kontrolnými orgánmi SR a EÚ a uistiť sa, či sa plnia odporúčania na odstránenie zistených nezrovnalostí;
  - preveriť systém zisťovania a oznamovania nezrovnalostí;
  - preveriť plnenie odporúčaní z predchádzajúcich kontrol;
- b) vykonať pre každý projekt Kohézneho fondu a finančné memorandum ISPA/Kohézneho fondu všetky nevyhnutné systematické preverovania za účelom získania primeranej istoty o správnosti certifikovaného výkazu výdavkov a o zákonnosti a správnosti platieb, ktoré sú v ňom zahrnuté;
- c) overiť platnosť žiadosti o záverečnú platbu na projekt/finančné memorandum;
- d) vypracovať správu o výsledku kontrol každého projektu Kohézneho fondu a finančného memoranda ISPA/Kohézneho fondu, ktorá bude podkladom pre stanovisko uvedené vo vyhlásení o ukončení pomoci. Súčasťou súhrnnej správy bude tabuľkový prehľad, spracovaný pre každý projekt/finančné memorandum: „Sumarizácia zistení všetkých kontrol a auditov vykonaných kontrolnými orgánmi EÚ a SR počas trvania projektu Kohézneho fondu a finančného memoranda ISPA/Kohézneho fondu“. Sumarizáciu zistení NKÚ SR spracuje z podkladov riadiacich orgánov, sprostredkovateľských orgánov pod riadiacimi orgánmi, orgánu zodpovedného za overovanie podľa čl. 9 nariadenia Komisie (ES) č. 1386/2002 a platobného orgánu, ktoré mu na požiadanie predložia dotknuté orgány pred začatím záverečných kontrol v štruktúre podľa prílohy č. 1 tohto usmernenia;
- e) vypracovať vyhlásenie o ukončení pomoci pre každý projekt Kohézneho fondu a finančné memorandum ISPA/Kohézneho fondu a zaslať ho spolu so správou o výsledku kontrol Európskej komisii prostredníctvom platobného orgánu do 6 mesiacov od ukončenia projektu.

2 Informačné a finančné toky k ukončeniu pomoci pre projekty/finančné memorandá realizované v rámci Kohézneho fondu a ISPA/Kohézneho fondu v programovom období 2004 – 2006

2.1 Základné podmienky pre finančné ukončenie pomoci z Kohézneho fondu a ISPA/Kohézneho fondu v programovom období 2004 – 2006

2.1.1 Oprávnenosť výdavkov

Konečný termín pre oprávnenosť výdavkov je stanovený v rozhodnutí Európskej Komisie o poskytnutí pomoci z Kohézneho fondu a vo finančnom memorande ISPA/Kohézneho fondu.

Až do záverečného ukončenia pomoci musí byť počas financovania z Kohézneho fondu a ISPA/Kohézneho fondu splnená podmienka obdobia oprávnenosti výdavkov na projekty/finančné memorandá zo strany konečných prijímateľov. Akékoľvek výdavky realizované konečnými prijímateľmi pred alebo po období oprávnenosti uvedenom v rozhodnutí Európskej komisie o poskytnutí pomoci z Kohézneho fondu a ISPA/Kohézneho fondu nemožno považovať za oprávnené a nemožno si ich nárokovať na uplatnenie.

Európska komisia môže vo výnimočných prípadoch na základe žiadosti riadiaceho orgánu predĺžiť konečný termín oprávnenosti výdavkov formou dodatku k rozhodnutiu Európskej komisie o poskytnutí pomoci z Kohézneho fondu a k finančnému memorandu ISPA/Kohézneho fondu. Žiadosť riadiaceho orgánu musí byť zaslaná na Európsku komisiu pred ukončením obdobia oprávnenosti. Za výnimočný prípad sa považuje najmä vyššia moc, v prípade ktorej by bola vážne ohrozená implementácia projektov/finančných memoránd podporovaných z Kohézneho fondu a ISPA/Kohézneho fondu, resp. predstavuje chybu, prísúditeľnú výlučne Európskej komisii.

2.1.2 Neukončené, resp. nefunkčné projekty

V prípade, ak projekt KF alebo ISPA/KF nebol ukončený v lehote oprávnenosti projektu uvedenom v rozhodnutí Európskej komisie alebo Finančnom memorande, sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom postupuje v súlade s Prílohou č. 3 Usmernenia týkajúceho sa ukončenia projektov Kohézneho fondu a bývalých projektov ISPA 2000 – 2006 – (COCOF 08/0022/00-SK) (Príloha č. 5 tohto usmernenia).

2.1.3 Termíny na spracovanie záverečných žiadostí o platbu/úhradu faktúry na všetkých úrovniach finančného riadenia

Ukončenie obdobia oprávnenosti je pre každý projekt ISPA/KF a KF stanovené individuálne termínom ukončenia projektu v príslušnom finančnom memorande (projekty ISPA/KF), resp. rozhodnutí EK o poskytnutí pomoci (projekty KF).

Riadiaci orgán/sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom stanoví pre konečných prijímateľov termíny na predkladanie záverečných žiadostí o platbu/úhradu faktúry konečným prijímateľom po vzájomnej dohode s platobnou jednotkou, avšak pri dodržaní postupov uvedených v Konceptii systému finančného riadenia Kohézneho fondu a Konceptii systému finančného riadenia ISPA/Kohézny fond.

Platobná jednotka zahŕňa záverečnú/poslednú žiadosť konečného prijímateľa do súhrnnej žiadosti o platbu/žiadosti platobnej jednotky o platbu v prípade, ak konečný prijímateľ a sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom splnia v čase uzatvorenia pomoci všetky povinnosti uvedené v kapitole 1 tohto usmernenia. **Poslednú súhrnnú žiadosť o platbu spolu s čiastkovým výkazom výdavkov, resp. žiadosť platobnej jednotky o platbu sú platobné jednotky povinné zostaviť a predložiť platobnému orgánu do dvoch mesiacov od ukončenia obdobia oprávnenosti výdavkov v rámci projektu.**

Na základe skúseností z praxe je sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom povinný stanoviť termíny pre spracovanie žiadosti konečného prijímateľa o platbu s ohľadom na fakt, že posledná/záverečná súhrnná žiadosť o platbu/žiadosť platobnej jednotky o platbu môže byť po overení platobným orgánom zamietnutá a nebude dostatočný časový priestor na odstránenie

zistení a jej opakované predloženie do dvoch mesiacov od ukončenia obdobia oprávnenosti výdavkov v rámci projektu.

Nakoľko je v období uzatvárania pomoci nevyhnutný zodpovedný prístup všetkých zainteresovaných subjektov, je nevyhnutné rešpektovať fakt, že finančné toky v rámci projektu vo vzťahu k dodávateľovi/zhotoviteľovi musia byť zrealizované do konca obdobia oprávnenosti stanoveného pre daný projekt. Finančné vysporiadanie medzi KP a RO a s tým súvisiace finančné toky medzi KP, PJ a PO sú realizované v súlade s časťou 4.8 Koncepcie systému finančného riadenia Kohézneho fondu a Koncepcie systému finančného riadenia projektov ISPA/Kohézny fond. Výnimkou je finančná konsolidácia (napr. medzi KP a RO a s tým súvisiace finančné toky medzi KP, PJ a PO) nad rámec záväzku EK (stanoveného vo finančnom memorande/rozhodnutí EK) na základe deklarovaných výdavkov v zozname faktúr. V uvedenom prípade sa postupuje v zmysle časti 4 „Informačné toky v prípade výdavkov nad rámec Finančného memoranda (projekty ISPA/KF) / Rozhodnutia EK (projekty KF)“ tohto dokumentu.

Nedodržanie termínov môže spôsobiť problémy spojené s financovaním projektov/finančných memoránd v etape uzatvárania pomoci z Kohézneho fondu a ISPA/Kohézneho fondu.

2.1.4 Používanie mien vo vzťahu ku konverzii na menu EUR pri projektoch Kohézneho fondu

Po vstupe Slovenskej republiky dňa 01. 01. 2009 do Európskej menovej únie, nevyčerpaná suma nenávratného finančného príspevku v SKK je od dňa vstupu preplácaná v mene EUR. Pri prepočte z meny SKK na menu EUR je použitý konverzný kurz, ktorý bol v súvislosti so zavedením meny EUR v Slovenskej republike stanovený sekundárnym právnym aktom Európskeho spoločenstva na úrovni 30,1260 SKK / 1EUR.

Konečný prijímateľ v rámci Kohézneho fondu uhradil výdavky do 31. 12. 2008 v SKK. Uhradené výdavky v SKK zo strany konečného prijímateľa môžu byť od 01. 01. 2009 refundované v mene EUR podľa stanoveného konverzného kurzu.

Podrobnosti používania mien vo vzťahu ku konverzii na menu EUR sú definované v Usmernení č. 15/2008 – U k postupu financovania projektov štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo v súvislosti s ukončením rozpočtového roka 2008 a zavedením meny euro v Slovenskej republike v rámci programového obdobia 2004 – 2006 a programového obdobia 2007 – 2013 a jeho aktualizáciách.

Posledný termín na predloženie súhrnnej žiadosti o platbu v súvislosti s preplatením/zúčtovaním finančných prostriedkov v SKK bol 14. 11. 2008.

Výdavky v žiadosti o platbu schválené a zaradené platobnou jednotkou do poslednej súhrnnej žiadosti o platbu do 14. 11. 2008 boli konečnému prijímateľovi zo strany platobnej jednotky po schválení súhrnnej žiadosti o platbu platobným orgánom refundované/zúčtované v SKK ešte v roku 2008.

V prípade, ak výdavky vzniknuté v mene SKK neboli zahrnuté platobnou jednotkou do poslednej súhrnnej žiadosti o platbu vytvorenej v roku 2008, je potrebné postupovať v zmysle Usmernenia č. 15/2008-U k postupu financovania projektov štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo v súvislosti s ukončením rozpočtového roka 2008 a zavedením meny euro v Slovenskej republike v rámci programového obdobia 2004 – 2006 a programového obdobia 2007 – 2013.

Ustanovenia tejto kapitoly sa netýkajú finančných memoránd implementovaných v rámci ISPA/Kohézny fond, keďže úhrady sú vykonávané v mene EUR od začiatku implementácie projektov.

3 Zabezpečenie finančných prostriedkov v štátnom rozpočte

3.1 Zabezpečenie finančných prostriedkov na predfinancovanie záverečnej platby z Európskej komisie

Platobný orgán členského štátu môže prijímať prostriedky Kohézneho fondu a ISPA/Kohézneho fondu z EK formou zálohových, priebežných a záverečných platieb na jednotlivé projekty/finančné memorandá.

Platobný orgán zasiela priebežné žiadosti o platbu na Európsku komisiu do momentu dosiahnutia maximálne 80 %, resp. 90 % alokácie v rámci príslušného projektu/finančného memoranda. Záväzok vo výške posledných minimálne 20 %, resp. 10 % alokácie na príslušný projekt/finančné memorandum je členský štát povinný predfinancovať najskôr z vlastných zdrojov.

A. Kohézny fond

Prostriedky na úhradu posledných minimálne 20 %, resp. 10 % alokácie za prostriedky Kohézneho fondu sú zabezpečené v limitoch výdavkov rozpočtových kapitol ministerstiev ako platobných jednotiek vrátane spolufinancovania zo štátneho rozpočtu. Európska komisia po schválení záverečnej žiadosti o platbu a certifikovaného výkazu výdavkov predložených platobným orgánom prevedie prostriedky Kohézneho fondu na mimorozpočtové účty platobného orgánu pre jednotlivé projekty.

B. ISPA/Kohézny fond

Prostriedky na úhradu posledných minimálne 20 % alokácie za prostriedky ISPA/Kohézneho fondu sú zabezpečené v kapitole Všeobecná pokladničná správa. Prostriedky na predplatenie posledných 20 % platobný orgán prevedie na účet na spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu. Európska komisia po schválení záverečnej žiadosti o platbu a certifikovaného výkazu výdavkov predložených platobným orgánom prevedie prostriedky ISPA/Kohézneho fondu na sektorové účty platobného orgánu.

Ihneď po prijatí prostriedkov Kohézneho fondu a ISPA/Kohézneho fondu prevedených z rozpočtu Európskych spoločenstiev je platobný orgán zodpovedný za ich prevod na platobnú jednotku, ktorá bezodkladne vráti predplatenú sumu na účet ISPA na spolufinancovanie. Platobný orgán následne zabezpečí vrátenie prostriedkov do štátneho rozpočtu podľa pravidiel:

- ak boli finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu poskytnuté na predplatenie v bežnom roku, vrátenie finančných prostriedkov do štátneho rozpočtu sa odvádza na výdavkový účet VPS;
- ak boli finančné prostriedky poskytnuté zo štátneho rozpočtu na predplatenie v predchádzajúcich rokoch, vrátenie finančných prostriedkov do štátneho rozpočtu sa odvádza na príjmový účet VPS.

3.2 Krytie kurzových strát konečných prijímateľov v sektore životného prostredia pre projekty Kohézneho fondu

Vzhľadom na to, že Európska komisia prijíma rozpočtové záväzky v mene EUR a zmluvy s konečnými prijímateľmi boli uzatvorené v SKK, bol na národnej úrovni stanovený indikatívny kurz pre prepočet týchto záväzkov na SKK.

V zmysle Konceptie systému finančného riadenia Kohézneho fondu (ďalej len „Konceptia“), časť 4.13, bod 3 je preplácanie nenávratného finančného príspevku pre všetky projekty Kohézneho fondu v sektore životného prostredia zabezpečené do úrovne 100 % podľa kurzu 38 SKK/EUR, a to za prostriedky Kohézneho fondu aj za spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu. Tzn., že z prostriedkov Kohézneho fondu a spolufinancovania zo štátneho rozpočtu sú uhrádzané výdavky konečnému prijímateľovi do dosiahnutia úrovne stanovenej v EUR v príslušnom rozhodnutí pri použití aktuálneho výmenného kurzu SKK/EUR v súlade s nariadením Rady (ES) č. 1164/1994.

Výdavky do výšky sumy stanovenej v EUR v príslušnom rozhodnutí prepočítanej výmenným kurzom 38 SKK/EUR, sú konečným prijímateľom hrazené z prostriedkov štátneho rozpočtu. V zmysle vyššie uvedeného budú finančné plány jednotlivých projektov Kohézneho fondu v sektore životného prostredia vedené v ITMS vo výške sumy stanovenej v EUR v príslušnom rozhodnutí prepočítané výmenným kurzom 38 SKK/EUR a následne prepočítané konverzným kurzom, ktorý bol v súvislosti so zavedením meny EUR v Slovenskej republike stanovený sekundárnym právnym aktom Európskeho spoločenstva na úrovni 30,1260 SKK / EUR.

Predmetnú sumu budú tvoriť výdavky v žiadostiach o platbu, ktoré presiahnu výšku rozhodnutia, avšak budú v rámci stropu garancie výmenného kurzu 38 SKK/ EUR. Platobná jednotka bude tieto žiadosti o platbu predkladať v súhrnných žiadostiach o platbu na platobný orgán. Platobný orgán bude predmetné súhrnné žiadosti schvaľovať, avšak nebude ich preplácať. Proces vyplácania zabezpečí platobná jednotka na základe schválenia súhrnnej žiadosti o platbu platobným orgánom a uskutoční prevod prostriedkov konečnému prijímateľovi v zmysle postupov stanovených v „Konceptii“.

Výdavky vzniknuté nad rámec úrovne 100 % prepočítanej sumy stanovenej v EUR v príslušnom rozhodnutí prepočítané podľa kurzu 38 SKK/EUR hradí samotný konečný prijímateľ.

3.3 Použitie úrokov vzniknutých na mimorozpočtových účtoch

Na základe Usmernenia týkajúceho sa ukončenia projektov Kohézneho fondu a bývalých projektov ISPA 2000-2006 (COCOF 08/0022/02-SK) sú úroky získané pri zálohovej a priebežných platbách z Európskej komisie na mimorozpočtový účet pre príslušný projekt/finančné memorandum zdrojom Slovenskej republiky a budú použité na príslušný projekt/finančné memorandum. Môžu byť zahrnuté do národného zdroja pridaním, alebo nahradením, a to k sume predpokladanej ako národné spolufinancovanie. V prípade finančných memoránd ISPA/Kohézneho fondu budú úroky použité na nahradenie prostriedkov národného spolufinancovania aktívnych projektov ISPA/Kohézneho fondu resp. KF, alebo na úhradu výdavkov nad rámec oprávnených výdavkov aktívnych projektov v zmysle finančných memoránd ISPA/Kohézneho fondu resp. rozhodnutí EK pre projekty KF.

ISPA/Kohézny fond

A Sektorové účty

Úroky vzniknuté na týchto účtoch platobný orgán, na základe posúdenia reálneho stavu financovania jednotlivých projektov, použije buď na nahradenie prostriedkov národného spolufinancovania aktívnych projektov ISPA/Kohézneho fondu resp. KF, alebo na úhradu výdavkov nad rámec oprávnených výdavkov v zmysle finančných memoránd ISPA/Kohézneho fondu resp. rozhodnutí EK pre projekty KF.

B Účty pre finančné memorandum

Platobná jednotka je povinná informovať platobný orgán o výške úrokov generovaných na jednotlivých mimorozpočtových účtoch najneskôr po dosiahnutí 80 % finančného memoranda. Platobný orgán na základe poskytnutých informácií oznámi platobnej jednotke spôsob použitia týchto úrokov. Úroky vzniknuté na účtoch finančných memoránd realizovaných z ISPA/Kohézneho fondu a ukončených do dátumu platnosti tohto usmernenia môžu byť použité na financovanie iných, ešte neukončených finančných memoránd ISPA/Kohézneho fondu resp. projektov KF. V týchto prípadoch je platobná jednotka povinná bezodkladne informovať platobný orgán o takto vzniknutých úrokoch.

Kohézny fond

V prípade projektov Kohézneho fondu platobný orgán použije úroky generované na mimorozpočtových účtoch na nahradenie časti prostriedkov spolufinancovania zo štátneho rozpočtu. Platobný orgán po úhrade poslednej súhrnnej žiadosti o platbu prevedie úroky vzniknuté na účtoch príslušných projektov Kohézneho fondu na príjmový účet štátneho rozpočtu.

4 Informačné toky v prípade výdavkov nad rámec Finančného memoranda (projekty ISPA/KF) / Rozhodnutia EK (projekty KF)

Ak v rámci projektu vznikli alebo vzniknú nezrovnalosti, je možné kompenzovať ich inými oprávnenými výdavkami vzniknutými nad rámec záväzku EK stanoveného vo finančnom memorande/rozhodnutí EK. Tento postup sa automaticky vzťahuje aj na projekty Kohézneho fondu v sektore životného prostredia nad rámec výmenného kurzu 38 SKK/EUR. KP, SORO, PJ a PO dodatočne nahradia výdavky vylúčené z dôvodu nezrovnalosti s finančným dopadom inými oprávnenými výdavkami v rámci toho istého projektu. V závislosti od okamihu identifikovania nezrovnalosti a jej vysporiadania je potrebné dodržať jeden z nasledovných troch postupov. Nižšie uvedené postupy sa vzťahujú na projekty ISPA/KF, na projekty KF realizované MDPaT SR a na projekty KF realizované MŽP SR nad rámec výmenného kurzu 38 SKK/EUR.

Je na zvážení RO/SORO, či použije niektorý z postupov stanovených v bodoch 4.1, 4.2 a 4.3 pre projekty, pri ktorých obdobie oprávnenosti v zmysle finančného memoranda vrátane jeho zmien uplynulo pred nadobudnutím platnosti a účinnosti tohto usmernenia a v rámci ktorých platobný orgán ešte nezaslal žiadosť o záverečnú platbu na EK. V takom prípade zaniká možnosť kompenzovať pre daný projekt prípadné neoprávnené výdavky oprávnenými výdavkami realizovanými nad rámec záväzku EK na základe predloženého zoznamu faktúr.

4.1 V momente predloženia žiadosti o záverečnú platbu na EK výška nezrovnalosti nie je známa

1. Konečný prijímateľ predkladá na sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom žiadosť o platbu, resp. žiadosť o úhradu faktúry len do výšky vyplývajúcej zo zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, t. j. do výšky stanovenej vo finančnom memorande/rozhodnutí EK.
2. SORO vystavuje za výdavky nad rámec finančného memoranda/rozhodnutia EK prehlásenie o overení výdavkov, ktoré je spolu s dokumentáciou stanovenou v časti 1.3 zasielané na PJ.
3. PJ overuje zoznam faktúr a prehlásenie o overení výdavkov a tieto po ich schválení zasiela PO spolu s dokumentáciou stanovenou v časti 1.4.
4. PO zostaví žiadosť o záverečnú platbu na EK na základe schválených a uhradených žiadostí o predplatenie záverečných 20 % oprávnených výdavkov/schválených súhrnných žiadostí o platbu/, resp. na základe zoznamu faktúr.
5. V prípade zistenia nezrovnalosti po zaslaní žiadosti o záverečnú platbu na EK a po jej vysporiadaní v zmysle stanovených postupov, KP na základe výzvy SORO predkladá SORO dodatočnú žiadosť o platbu/dodatočnú žiadosť o úhradu faktúry.
6. SORO, PJ a PO následne postupujú v zmysle bodu 4.8. Konceptie systému finančného riadenia ISPA/Kohézneho fondu, resp. bodu 4.8 Konceptie systému finančného riadenia Kohézneho fondu.
7. PO prevádza PJ prostriedky do výšky FM/rozhodnutia EK na základe dodatočnej žiadosti o platbu/dodatočnej žiadosti o úhradu faktúry v závislosti od výšky záverečnej platby prijatej od EK.
8. PJ následne prevádza finančné prostriedky konečnému prijímateľovi maximálne do výšky 100 % záväzku EK stanoveného vo finančnom memorande/rozhodnutí EK/výmenného kurzu 38 SKK/EUR v prípade projektov KF v sektore životného prostredia resp. v nižšej sume rovnajúcej sa schváleniu žiadosti o záverečnú platbu zo strany Európskej komisie.

4.2 V momente predloženia žiadosti o záverečnú platbu na EK je známa výška nezrovnalosti, avšak táto nebola vysporiadaná

Tento postup je možné použiť len v prípade, ak v lehote do 4 mesiacov po uplynutí doby oprávnenosti výdavkov pre konkrétny projekt, resp. do 2 týždňov odo dňa platnosti tohto usmernenia bola platobnému orgánu oznámená nezrovnalosť týkajúca sa výdavkov schválených v rámci ktorejkoľvek doposiaľ schválenej žiadosti o platbu. V opačnom prípade sa postupuje v zmysle bodu 4.1 tohto dokumentu.

1. Konečný prijímateľ predkladá na sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom žiadosť o platbu, resp. žiadosť o úhradu faktúry len do výšky vyplývajúcej zo zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, t. j. do výšky stanovenej vo finančnom memorande/rozhodnutí EK.
2. SORO vystavuje za výdavky nad rámec finančného memoranda/rozhodnutia EK prehlásenie o overení výdavkov, ktoré je spolu s dokumentáciou stanovenou v časti 1.3 zasielané na PJ.
3. PJ overuje zoznam faktúr a prehlásenie o overení výdavkov a tieto po ich schválení zasiela PO spolu s dokumentáciou stanovenou v časti 1.4.
4. SORO, PJ následne postupujú v zmysle bodu 4.8. Konceptie systému finančného riadenia ISPA/Kohézneho fondu, resp. bodu 4.8 Konceptie systému finančného riadenia Kohézneho fondu.
5. PO zostaví žiadosť o záverečnú platbu na EK na základe schválených a vyplatených žiadostí o predplatenie záverečných 20 % oprávnených výdavkov ISPA/KF zo ŠR/schválených súhrnných žiadostí o platbu, resp. na základe zoznamu faktúr so zohľadnením nezrovnalosti s finančným dopadom **formou odpočítania zo žiadosti o záverečnú platbu a nahradenia inými oprávnenými výdavkami zo zoznamu faktúr. Tieto neoprávnené výdavky musia byť zároveň odpočítané z výkazu výdavkov**. PO následne postupuje v zmysle bodu 6.1.1. tohto dokumentu.
6. Dôjde k vysporiadaniu nezrovnalosti v zmysle stanovených postupov.
7. KP na základe výzvy SORO predkladá SORO dodatočnú žiadosť o platbu/dodatočnú žiadosť o úhradu faktúry.
8. SORO, PJ a PO následne postupujú v zmysle bodu 4.8. Konceptie systému finančného riadenia ISPA/Kohézneho fondu, resp. bodu 4.8 Konceptie systému finančného riadenia Kohézneho fondu.
9. PO prevádza PJ prostriedky do výšky FM/rozhodnutia EK na základe dodatočnej žiadosti o platbu/dodatočnej žiadosti o úhradu faktúry pred prijatím prostriedkov od EK.
10. PJ následne prevádza finančné prostriedky konečnému prijímateľovi maximálne do výšky 100 % záväzku EK stanoveného vo finančnom memorande/rozhodnutí EK/výmenného kurzu 38 SKK/EUR v prípade projektov KF v sektore životného prostredia resp. v nižšej sume rovnajúcej sa schváleniu žiadosti o záverečnú platbu zo strany Európskej komisie.

4.3 V momente predloženia žiadosti o záverečnú platbu na EK je známa výška nezrovnalosti a táto bola vysporiadaná

Tento postup je možné použiť len v prípade, ak v lehote do 4 mesiacov po uplynutí doby oprávnenosti výdavkov pre konkrétny projekt, resp. do 2 týždňov odo dňa platnosti tohto usmernenia bola nezrovnalosť týkajúca sa výdavkov schválených v rámci ktorejkoľvek doposiaľ schválenej žiadosti o platbu vysporiadaná a platobnému orgánu bolo zaslané oznámenie o vrátení finančných prostriedkov. V opačnom prípade sa postupuje v zmysle bodu 4.2 tohto dokumentu.

1. Konečný prijímateľ predkladá na sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom po vysporiadaní nezrovnalosti v zmysle stanovených postupov dodatočnú žiadosť o platbu/žiadosť o úhradu faktúry za výdavky maximálne do výšky sumy vyplývajúcej zo zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, t. j. do výšky finančného memoranda/rozhodnutia/výmenného kurzu 38 SKK/EUR v prípade projektov KF v sektore životného prostredia.
2. SORO, PJ a PO následne postupujú v zmysle bodu 4.8. Konceptie systému finančného riadenia ISPA/Kohézneho fondu, resp. Konceptie systému finančného riadenia Kohézneho fondu.

5 Nezrovnalosti

V prípade zistenia alebo podozrenia vzniku nezrovnalosti, ktorej dôsledkom je povinnosť konečného prijímateľa alebo RO/SORO vrátiť finančné prostriedky, resp. prijať nápravné opatrenia, na ktorejkoľvek z overovaných úrovni je platobný orgán oprávnený pozastaviť platby na projekt/finančné memorandum, až do momentu jej odstránenia. Moment odstránenia nezrovnalosti je

- A. prijatie účinných nápravných opatrení smerujúcich k zabezpečeniu vysporiadania finančných prostriedkov alebo ich časti;
- B. prijatie účinných nápravných opatrení smerujúcich k odstráneniu zistených nedostatkov v systéme riadenia a kontroly projektu a náprave nežiadúceho stavu.

Na účely vypracovania záverečnej žiadosti o platbu, záverečného dodatku o vrátených sumách platobný orgán vypracuje a konsoliduje údaje v záverečnom výkaze nezrovnalostí a vratiek. Záverečný výkaz nezrovnalostí a vratiek vychádza z údajov evidovaných v systéme ITMS a ISUF a z podkladov riadiaceho orgánu/sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom, resp. dokumentu záverečné vyhlásenie o presnosti, správnosti a úplnosti údajov evidovaných k nezrovnalostiam a vysporiadaným finančným prostriedkom v systéme ITMS a ISUF na základe preukázaných dokumentov.

5.1 Projekty pozastavené z dôvodu prebiehajúceho správneho/súdneho konania

V prípade, ak v súvislosti s projektom prebieha správne alebo súdne konanie v čase predloženia záverečnej správy, povaha, podrobnosti a príslušné sumy v tomto konaní sa uvedú v záverečnej správe. Potencionálne sumy na vrátenie, ktoré zostanú pri ukončení otvorené, sa zaznamenajú v účtovníctve Európskej komisie ako pohľadávky. Ak sa predmetný prípad vysporiada na základe právoplatného rozhodnutia vydaného v rámci súdneho konania alebo správneho konania po termíne predloženia záverečnej žiadosti o platbu na Európsku komisiu, platobný orgán po vysporiadaní nezrovnalosti na základe predloženého dokumentu a aktualizovanej správy o zistenej nezrovnalosti vráti Európskej komisii príspevok zo Kohézneho fondu.

V prípade projektu/finančného memoranda, ktoré sú predmetom správneho konania alebo súdneho konania, (resp. podaného odvolania, ktoré má odkladný účinok) resp. následok pozastavenia, v čase predloženia záverečnej správy je členský štát v súlade s čl. 12 a čl. 13 nariadenia Európskej komisie (ES) č. 1164/1994 povinný o týchto skutočnostiach informovať Európsku komisiu. Každý takýto projekt/finančné memorandum bude Európska komisia posudzovať individuálne, pričom môže rozhodnúť:

- o uzatvorení pomoci čiastočne za časť projektu/finančného memoranda, ktorá je kompletná;
- o znížení alebo úplnom zrušení alokácie na príslušný projekt/finančné memorandum;
- o predĺžení obdobia oprávnenosti.

V konečnom dôsledku v súlade s čl. H, Prílohy II nariadenia Európskej komisie (ES) č. 1164/1994 môže Európska komisia v prípade výskytu nedostatkov, nezrovnalostí alebo neobstarávanosti rozhodnúť o uplatnení finančných korekcií (znížiť, pozastaviť alebo zrušiť pomoc).

Ak v správnom konaní alebo súdnom konaní, (resp. podanom odvolaní, ktoré má odkladný účinok) resp. následok pozastavenia, ide o nezrovnalosť, ktorá prekračuje sumu 10 000 EUR za zdroj EÚ, je potrebné túto skutočnosť oznámiť Európskemu úradu pre boj proti podvodom (OLAF EK). OLAF EK musí byť informovaný aj o ďalšom riešení takejto nezrovnalosti, vrátane právoplatného rozhodnutia v správnom konaní o vrátení alebo nevrátení sumy, ktorá bola nesprávne vyplatená.

Informácie o riešení všetkých nezrovnalostí sa musia uviesť v záverečnom výkaze nezrovnalostí a vratiek (príloha č. 3 tohto usmernenia). **V prípade nezrovnalosti, ktorá prekračuje sumu 10 000 EUR za zdroj EÚ**, ktorej vrátenie nie je možné, riadiaci orgán predkladá Európskej komisii, v kópii platobnému orgánu osobitnú správu podľa článku 5 ods. 2 zmeneného a doplneného nariadenia EK (ES) č. 1831/1994.

V prípade nezrovnalosti, ktorá neprekračuje sumu 10 000 EUR za zdroj EÚ, ktorej vrátenie nie je možné, **RO/SORO** predloží v záverečnej správe o implementácii projektu informáciu o takejto nezrovnalosti. V týchto prípadoch je tiež na posúdení Európskej komisie po dohode s RO/SORO, či nevymáhateľné sumy budú hradené na ťarchu členského štátu alebo EK.

Maximálne zostatkové sumy, ktoré má EK vyplatiť alebo ktoré má členský štát vrátiť v súvislosti s pozastavenými projektmi, tvoria nesplnený záväzok pre členský štát a EK dovedy, kým zodpovedné vnútroštátne orgány nevydadajú konečné rozhodnutie. Riadiaci orgán/sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom by mal preto priebežne EK a v kópii platobný orgán informovať o výsledku súdneho konania alebo správneho konania vrátane odvolacieho konania. V súlade s výsledkom súdneho

konania dôjde podľa potreby po preskúmaní vecí podľa článku 5 ods. 2 zmeneného a doplneného nariadenia EK (ES) č. 1831/1994 buď k uskutočneniu ďalších platieb, k vráteniu už zaplatených súm, alebo v prípade úspešného uplatnenia podľa článku 5 ods. 2 zmeneného a doplneného nariadenia EK (ES) č. 1831/1994 sa uskutočnené platby potvrdia.

5.2 Oznamovanie nezrovnalostí

Na jednotlivých úrovniach finančného riadenia Kohézneho fondu sú príslušné národné orgány povinné evidovať v ITMS a ISUF údaje o nezrovnalostiach v požadovanom formáte a ďalšie údaje a dokumenty v súvislosti s implementáciou projektu. Tieto orgány zodpovedajú za pravdivosť, úplnosť a správnosť údajov podľa prvej vety a sú povinné ich aktualizovať.

Tab. č. 2: Stanovenie termínov pre oznamovanie nezrovnalostí na jednotlivých úrovniach finančného riadenia vo vzťahu k ukončeniu pomoci

Zodpovedný orgán/stav k dátumu ¹	Oznámenie všetkých zistených nezrovnalostí	Oznámenie nedoriešených nezrovnalostí ²
	+ 1 mesiac od termínu ukončenia obdobia oprávnenosti ³	+ 1 mesiac od termínu ukončenia obdobia oprávnenosti ³
RO/SORO, útvary kontroly a auditu, správy finančnej kontroly	+10 p.d.	+10 p.d.
PO	+20 p.d.	+20 p.d.
CKÚ OLAF	+40 p.d.	+40 p.d.

Spracovanie: MF SR

Legenda:

- 1) Termíny stanovené pre jednotlivé subjekty sa počítajú vždy odo dňa ukončenia obdobia oprávnenosti výdavkov.
- 2) Nedoriešené nezrovnalosti v rámci administratívneho konania riadiaceho orgánu (plnenie na základe žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov, na základe dodatku k zmluve o predĺžení lehoty splatnosti atď.), v rámci správneho konania (vrátane plnenia splátkového kalendára) a súdneho konania (vrátane exekučného konania) – konanie prebieha alebo nebolo začaté. Zoznam nevyriešených zistení/nezrovnalostí a zoznam otvorených auditov a kontrol.

Každý RO/SORO je povinný v súvislosti s ukončením projektu v termíne individuálne určenom platobným orgánom predložiť platobnému orgánu záverečné vyhlásenie o presnosti, správnosti a úplnosti údajov evidovaných k nezrovnalostiam a vysporiadaným finančným prostriedkom v systéme ITMS a ISUF na základe preukázaných dokumentov (príloha č. 2 tohto usmernenia) a zároveň o doplnení chýbajúcich údajov za nezrovnalosti a oznámenia o vrátení finančných prostriedkov vzťahujúcich sa k projektu, ktoré sú v jeho kompetencii. V systéme ITMS do modulu „Nezrovnalosti a finančné vyrovnania“, je potrebné v prípade zistenia novej nezrovnalosti, nových skutočností alebo nových vrátení finančných prostriedkov zadávať údaje aj po ukončení projektu.

5.3 Opravy financovania a vrátenie finančných prostriedkov

Informácie o riešení všetkých nezrovnalostí musí platobný orgán na základe predložených oficiálnych dokumentov od zodpovedných orgánov uviesť v záverečnom výkaze nezrovnalostí a vratiek.

Tab. č. 3: Stanovenie termínov pre oznamovanie pohľadávok za nezrovnalosti a ostatné vrátené finančné prostriedky na jednotlivých úrovniach finančného riadenia

Zodpovedný orgán/stav k dátumu ¹	Oznámenie vyrovnaných pohľadávok	Oznámenie pohľadávok v stave vymáhania ²	Oznámenie pohľadávok – nevyožiteľné ³
	+ 1 mesiac od termínu ukončenia obdobia oprávnenosti ⁴	+ 1 mesiac od termínu ukončenia obdobia oprávnenosti ⁴	+ 1 mesiac od termínu ukončenia obdobia oprávnenosti ⁴
RO/SORO, PJ, útvary kontroly a auditu, Správy finančnej kontroly	+10 p.d.	+10 p.d.	+10 p.d.
PO	+20 p.d.	+20 p.d.	+20 p.d.
CKÚ OLAF	+40 p.d.	+40 p.d.	+40 p.d.

Spracovanie: MF SR

Legenda:

- 1) Termíny stanovené pre jednotlivé subjekty sa počítajú vždy odo dňa ukončenia obdobia oprávnenosti výdavkov.
- 2) Nevysporiadané pohľadávky v rámci administratívneho konania riadiaceho orgánu (plnenie na základe žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov, na základe dodatku k zmluve o predĺžení lehoty splatnosti atď.), v rámci správneho konania (vrátane plnenia splátkového kalendára/exekučného konania) a súdneho konania (vrátane exekučného konania) – konanie prebieha alebo nebolo začaté.
- 3) Nedoriešené prípady nezrovnalostí oznámených EK na základe osobitnej správy podľa článku 5 ods. 2 zmeneného a doplneného nariadenia EK (ES) č. 1831/1994.

Na jednotlivých úrovniach finančného riadenia sú príslušné národné orgány povinné evidovať v ITMS (projekty Kohézneho fondu) a ISUF (projekty Kohézneho fondu a finančné memorandá ISPA/Kohézneho fondu) údaje o pohľadávkach za nezrovnalosti a ostatné vrátené finančné prostriedky v požadovanom formáte a ďalšie údaje a dokumenty v súvislosti s implementáciou projektu/finančného memoranda. Tieto orgány zodpovedajú za pravdivosť, úplnosť a správnosť údajov podľa prvej vety a sú povinné ich aktualizovať.

V prípade, ak príslušná správa finančnej kontroly uzatvára dohodu o splátkach podľa zákona NR SR č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov uzatváraných na základe právoplatných rozhodnutí, v ktorých je určená povinnosť vrátiť finančné prostriedky za porušenie finančnej disciplíny, ktoré je zároveň nezrovnalosťou v rámci projektov/finančných memoránd Kohézneho fondu alebo ISPA/Kohézneho fondu, je potrebné určiť termíny splatnosti za všetky zdroje financovania **s dňom splatnosti poslednej splátky za zdroj EÚ najneskôr do troch mesiacov od termínu ukončenia obdobia oprávnenosti.**

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené termíny poslednej splátky pre jednotlivé projekty ISPA/KF platné v prípade, že nedôjde k predĺženiu obdobia oprávnenosti:

Projekty ISPA/KF			
Číslo projektu	Názov projektu	Dátum ukončenia projektu	Posledný deň splatnosti za zdroj EÚ
2002/SK/16/P/PA/006	Odborná pomoc pre prípravu dopravných projektov	31.12.2010	31.03.2011
2002/SK/16/P/PA/008	Odborná pomoc slovenským regionálnym vodárskym spoločnostiam	31.12.2010	31.03.2011
2000/SK/16/P/PE/003	Sústava odkanalizovania a čistenia odpadových vôd, Banská Bystrica	31.10.2010	31.01.2011
2002/SK/16/P/PE/012	Zásobovanie južnej časti okresu Veľký Krtíš pitnou vodou	31.12.2010	31.03.2011
2003/SK/16/P/PE/013	Modernizácia teplárne v Žiline	31.12.2010	31.03.2011
2003/SK/16/P/PE/017	Čistiareň odpadových vôd a odkanalizovanie trnavského regiónu	31.12.2010	31.03.2011

V prípade, že nedôjde k predĺženiu obdobia oprávnenosti, platia pre jednotlivé projekty KF termíny poslednej splátky, ktoré sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Projekty KF			
Číslo projektu	Názov projektu	Dátum ukončenia projektu	Posledný deň splatnosti za zdroj EÚ
2002/SK/16/P/PT/004	Výstavba diaľnice D1, úsek Mengusovce - Jánovce	31.12.2010	31.03.2011
2004/SK/16/C/PE/001	Dodávka pitnej vody a odkanalizovanie Horných Kysúc na Slovensku	31.12.2010	31.03.2011
2004/SK/16/C/PE/002	Pitná voda a kanalizácia v povodí rieky Tople na Slovensku	31.12.2010	31.03.2011
2004/SK/16/C/PE/003	Odvedenie a čistenie odpadových vôd a zásobovanie pitnou vodou - aglomerácia Galanta na Slovensku	31.12.2010	31.03.2011
2004/SK/16/C/PE/004	Povodie Váhu a Dunaja - Odvedenie a čistenie odpadových vôd a zásobovanie pitnou vodou - aglomerácia Šamorín na Slovensku	31.12.2010	31.03.2011
2004/SK/16/C/PE/005	Pitná voda a kanalizácia v povodí rieky Torysy na Slovensku	31.12.2010	31.03.2011
2004/SK/16/C/PE/006	Zásobovanie vodou a kanalizácia oravského regiónu, etapa 1	31.12.2010	31.03.2011
2004/SK/16/C/PE/007	Bratislava – protipovodňová ochrana na Slovensku	31.12.2010	31.03.2011

Ak KP/PP požiada o uzatvorenie dohody o splátkach medzi riadiacim orgánom/SORO (t. j. poskytovateľom príspevku) a KP/PP, riadiaci orgán/SORO postupuje podľa § 28a zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov ES v znení neskorších predpisov.

Pre projekty ISPA/KF, resp. KF sa prípadné zistenia v oblasti verejného obstarávania budú riešiť individuálne až v procese samotného uzatvárania jednotlivých projektov. Určenie priemerného váženého kurzu pre projekty KF je nasledovný:

Číslo rozhodnutia	Projekt	Priemerný vážený kurz
CCI 2004 SK 16 C PE 001	Horné Kysuce	33,064
CCI 2004 SK 16 C PE 002	Vranov	33,491
CCI 2004 SK 16 C PE 005	Prešov	33,125
CCI 2004 SK 16 C PE 006	Orava	33,231
CCI 2004 SK 16 C PE 007	Bratislava	33,279
CCI 2002 SK 16 P PT 004	Mengusovce -Jánovce	34,035
CCI 2004 SK 16 C PT 001	PN - Nové Mesto nad Váhom	33,488

V rámci finančnej konsolidácie zistených nezrovnalostí, resp. finančných opráv v projektoch ISPA/KF(napr. zistených neoprávnených výdavkov z auditov EK/EDA), sa finančné vysporiadanie nezrovnalostí, finančných opráv v procese

ukončovania projektu ISPA/KF uskutoční viazaním rozpočtových prostriedkov v súlade s § 18 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy za zdroj EÚ a zdroj štátneho rozpočtu v rozpočte kapitoly, ktorú tvorí rozpočet ministerstva ako RO/SORO, resp. ako subjektu, ktorý pôvodne poskytol finančné prostriedky dlžníkovi v rámci implementácie projektov ISPA/KF. Uvedené platí najmä pre prípady vysporiadania pohľadávok štátu z titulu nezrovnalosti, resp. finančných oprav, v ktorých sa neočakáva, že bude vysporiadaná, resp. je nevyhnutná zo strany KP/PP alebo pre prípady pohľadávok štátu z titulu nezrovnalosti, resp. finančných oprav po ukončení negociácií s Európskou Komisiou vo veci definitívneho uplatnenia finančných dôsledkov na ťarchu SR.

6 Vzťah voči Európskej komisii

6.1 Podmienky realizácie záverečnej platby z Európskej komisie

Za účelom prevodu záverečnej platby z Európskej komisie je potrebné pre každý projekt/finančné memorandum vypracovať a Európskej komisii predložiť doklady o ukončení pomoci:

- žiadosť o záverečnú platbu spolu s certifikovaným výkazom výdavkov;
- záverečnú správu o implementácii;
- vyhlásenie o ukončení pomoci.

V prípade oneskoreného predloženia ktoréhokoľvek z uvedených dokumentov bude Európska komisia postupovať v súlade s ustanoveniami Usmernenia týkajúceho sa ukončenia projektov Kohézneho fondu a bývalých projektov ISPA 2000 – 2006 (COCOF 08/0022/00-SK).

6.1.1 Žiadosť o záverečnú platbu na Európsku komisiu

Platobný orgán vypracuje žiadosť o záverečnú platbu spolu s certifikovaným výkazom výdavkov za každý projekt/finančné memorandum. Vychádza pri tom zo schválených súhrnných žiadostí o platbu/schválených a vyplatených žiadostí PJ o platbu a v prípade výdavkov nad rámec záväzku EK zo zoznamu faktúr a z prehlásení o overení.

Platobný orgán bude spolupracovať a komunikovať s riadiacim orgánom/sprostredkovateľskými orgánmi pod riadiacim orgánom a Najvyšším kontrolným úradom SR, a to najmä z titulu zosúladenia údajov potrebných k vypracovaniu záverečných správ o implementácii príslušných projektov/finančných memoránd a vyhlásenia o ukončení pomoci.

Platobný orgán zašle žiadosť o záverečnú platbu spolu s certifikovaným výkazom výdavkov, záverečnou správou o implementácii a vyhlásením o ukončení pomoci za jednotlivé projekty/finančné memoranda, v termíne do 6 mesiacov od ukončenia finančnej realizácie projektu/finančného memoranda na Európskej komisii.

V prípade akéhokoľvek vrátenia finančných prostriedkov od konečného prijímateľa z titulu nezrovnalosti je platobný orgán povinný o tom informovať Európsku komisiu. Následne Európska komisia ich môže odpočítať od záverečnej platby na príslušný projekt/finančné memorandum.

V zásade platí, že certifikovaný výkaz výdavkov odoslaný na Európsku komisiu sa už nesmie opravovať.

Európska komisia bude považovať za včas prijaté dokumenty o uzatvorení pomoci tie, ktoré boli odoslané do konečného termínu v súlade s dátumom pečiatky podacej pošty. Ak je certifikovaný výkaz výdavkov predkladaný v elektronickej forme, bude vzatý do úvahy dátum elektronickeho predloženia. V prípade, ak v priebehu šiestich mesiacov nasledujúcich po skončení obdobia oprávnenosti definovanom v rozhodnutí Európskej komisie o poskytnutí pomoci z Kohézneho fondu, ISPA/Kohézneho fondu platobný orgán nezašle jeden alebo viac požadovaných dokumentov, Európska komisia zašle upozorňujúci list. Ak do 2 mesiacov od prijatia upozorňujúceho listu členský štát nepodá vysvetlenie Európskej komisii, Európska komisia môže uplatniť finančné korekcie v súlade s čl. H, Prílohy II nariadenia Európskej komisie (ES) č. 1164/1994.

6.1.2 Záverečná správa o implementácii projektu/finančného memoranda

- predloženie záverečnej správy na Európsku komisiu je jednou z podmienok pre úhradu záverečnej žiadosti o platbu zo strany Európskej komisie. Musí byť predložená spolu so žiadosťou o platbu do šiestich mesiacov od konečného termínu pre ukončenie prác a pre výdavky stanovené vo finančnom memorande/v rozhodnutí Európskej Komisie o poskytnutí pomoci na projekt. Pokiaľ nie je Európskej Komisii odoslaná záverečná správa do 18 mesiacov od konečného termínu pre dokončenie prác a pre platby podľa rozhodnutia o poskytnutí pomoci, zruší sa tá časť pomoci, ktorá predstavuje záverečnú platbu,
- záverečnú správu o implementácii projektu Kohézneho fondu (celá doba implementácie projektu) predkladá sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom na riadiaci orgán pre Kohézny fond v termíne do 45 kalendárnych dní po uplynutí obdobia oprávnenosti výdavkov,
- schválenú záverečnú správu zašle riadiaci orgán pre Kohézny fond v spolupráci so SORO Platobnému orgánu a Najvyššiemu Kontrolnému Úradu najneskôr do 4 mesiacov od ukončenia projektu,
- Riadiaci orgán pre Kohézny fond predkladá záverečnú správu Európskej komisii prostredníctvom platobného orgánu do šiestich mesiacov po ukončení projektu alebo fázy projektu v súlade s článkom F, ods. 4 nariadenia č. 1164/94/ES,
- v prípade viacerých verzií Záverečnej správy je potrebné jednotlivé verzie číslovať v tvare „ver. xxx zo dňa xx.xx.xxxx“.

6.2 Vyhlásenie o ukončení pomoci

NKÚ SR vypracuje vyhlásenie o ukončení pomoci osobitne pre každý projekt/finančné memorandum.

Stanovisko vo vyhlásení bude založené na kontrolách vykonaných podľa článku 9 nariadenia Európskej komisie (ES) č. 1386/2002 orgánom zodpovedným za vzorkovú kontrolu a systémový audit, na kontrolách a auditoch uskutočnených ostatnými kontrolnými orgánmi SR a EÚ a na každej kontrole vykonanej samotným NKÚ SR počas trvania projektu Kohézneho fondu a finančného memoranda ISPA/Kohézneho fondu.

Formulácia stanoviska NKÚ SR bude v súlade s orientačným vzorom, uvedeným v prílohe III nariadenia Európskej komisie (ES) č. 1386/2002, ktorý vyžaduje, aby orgán vydávajúci vyhlásenia o ukončení pomoci vydal jeden z troch záverov:

Záver 5(a) sa dosiahne, ak:

- celková úroveň zistených chýb a nesprávností sa posúdi ako nízka;
- všetky zistené chyby alebo nesprávnosti budú vyriešené;
- z testovania kontrol aj z dokladovej kontroly vzorky sa dosiahne primeraná istota;
- úroveň chybovosti z kontrol 15% vzorky bude nižšia ako 2%.

Záver 5(b) sa dosiahne, ak:

- celková úroveň zistených chýb a nesprávností sa posúdi ako nízka;
- nie všetky zistené chyby a nezrovnalosti budú vyriešené, avšak rozsah nedeoriešených chýb bude nízky;
- z testovania kontrol aj z dokladovej kontroly vzorky sa nedosiahne dostatočná istota, ale len v malej časti vzoriek;
- úroveň chybovosti z kontrol 15% vzorky bude nižšia ako 2%.

Záver 5(c) sa dosiahne, ak:

- celková úroveň zistených chýb a nesprávností sa posúdi ako vysoká (t.j. úroveň chybovosti z kontrol 15% vzorky bude vyššia ako 2%);
- z testovania kontrol aj z dokladovej kontroly vzorky sa nedosiahne dostatočná istota, a to v mnohých vzorkách počas trvania projektu.

Vyhlásenie o ukončení pomoci pre každý projekt/finančné memorandum bude podložené správou, ktorá musí obsahovať všetky relevantné informácie, podporujúce stanovisko v ňom uvedené vrátane sumarizácie zistení všetkých kontrol a auditov, vykonaných kontrolnými orgánmi SR a EÚ počas trvania projektu/finančného memoranda. Správa musí jasne deklarovať, či všetky chyby a nezrovnalosti, zistené pri kontrolách, boli uspokojivo vyriešené.

V prípade, ak dôležité nezrovnalosti v riadení a kontrole alebo vysoká frekvencia vyskytujúcich sa nezrovnalostí neumožnia nadobudnúť celkovú primeranú istotu, pokiaľ ide o platnosť žiadosti o záverečnú platbu a certifikovaný výkaz výdavkov, vyhlásenie musí popísať tieto okolnosti a odhadnúť rozsah problému a jeho finančný dopad. V takom prípade môže Komisia požiadať, aby sa v určenom období vykonala ďalšia kontrola zameraná na zistenie a nápravu nezrovnalostí.

V prípade, ak existujú vážne prekážky pri vypracovaní vyhlásenia o ukončení pomoci, alebo zistené nezrovnalosti sú závažného charakteru a nemožno na základe týchto skutočností zaujať stanovisko ku certifikovanému výkazu výdavkov a k žiadosti o záverečnú platbu, predseda NKÚ SR ako vedúci orgánu vydávajúceho vyhlásenie o ukončení pomoci o tomto stave informuje vládu SR. Informácia obsahuje návrh ďalšieho postupu a prípadných opatrení. Ak je následne Európskej komisii vyhlásenie zaslané, obsahuje opatrenia prijaté vládou SR k odstráneniu zistených nezrovnalostí.

Vyhlásenie o ukončení pomoci pre každý projekt Kohézneho fondu a finančného memoranda ISPA/Kohézneho fondu sa musí zaslať Európskej komisii do šiestich mesiacov od ukončenia realizácie projektu/finančného memoranda.

Zoznam skratiek

EDA	Európsky dvor audítorov
EK	Európska komisia
ELÚR	evidenčný list úprav rozpočtu
ES	Európske spoločenstvo
EÚ	Európska únia
EUR	euro (kód platidla vytvorený podľa normy ISO 4217)
ISPA/KF	ISPA/Kohézny fond (predvstupový nástroj pomoci)
ITMS	Informačno-technologický monitorovací systém
KP	konečný prijímateľ
MDPT SR	Ministerstvo dopravy pôšt a telekomunikácií SR
KF	Kohézny fond v programovom období 2004-2006
RO	Riadiaci orgán
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia SR
NFP	nenávratný finančný príspevok
NKÚ SR	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky
PO	platobný orgán
SFK	správa finančnej kontroly
SKK	slovenská koruna (kód platidla vytvorený podľa normy ISO 4217)
SORO	sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom
PJ	platobná jednotka
ŠR	štátny rozpočet
VPS	všeobecná pokladničná správa
Zmluva o poskytnutí	Zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku
NFP	

Zoznam príloh

1. Sumarizácia zistení všetkých kontrol a auditov, vykonaných kontrolnými orgánmi EÚ a SR počas trvania projektu KF a projektu ISPA/KF.
2. Záverečné vyhlásenie o presnosti, správnosti a úplnosti údajov evidovaných k nezrovnalostiam a vysporiadaným finančným prostriedkom v systéme ITMS a ISUF na základe preukázaných dokumentov;
2a - výkaz nezrovnalostí a vratiek s finančným dopadom na rozpočet EÚ,
2b - výkaz systémových nezrovnalostí,
2c - výkaz nevymožiteľných pohľadávok oznámených Európskej komisii podľa čl. 5 nariadenia EK (ES) č. 1831/1994.
3. Výkaz nezrovnalostí a vratiek s finančným dopadom na rozpočet SR.
4. Výkaz nedokončených a pozastavených projektov.
5. Usmernenia týkajúce sa zmeny a doplnenia projektov Kohézneho fondu – prípady, keď sú projekty v čase ukončenia rozhodnutí nedokončené.
6. Zoznam faktúr nad rámec finančného memoranda/rozhodnutia EK.